

08.12.23 Укр.літ

Клас: 9-А,Б

Вч.: Харенко Ю.А.

РМ. Уведення власних описів у портрет, інтер'єр, пейзаж повісті Г. Квітки-Основ'яненка «Маруся» (письмово).

Утілення морального й естетичного ідеалів в образі головної героїні твору "Маруся" Григорія Квітки-Основ'яненка"

Я бажаю Вам...

Графічний диктант «Так» чи «Ні».

- 1. Г. Квітка-Основ'яненко народився під Харковом в с.Основа.
- 2. Народився Г. Квітка-Основ'яненко 1787 року.
- 3. Батьки Квітки були із простого роду.
- 4. Родичі Квітки займали вчительські посади.
- 5. "Маруся" за жанром поєднання сентименталізму з реалізмом.
- 6. "Маруся" твір, який написаний українською літературною мовою.

Ключ: 1. Так. 2. Hi.

Ідейно-тематичний аналіз твору:

- Тема: зображення життя і побуту українського народу к. XVIII — поч. XIX ст., відтворення його душевної краси і високої моральної чистоти.
- Ідея: засудження соціальної нерівності, що перешкоджала щасливому життю героїв, уславлення гуманізму, щирості, чесності, доброти, палкого почуття кохання.
- Основна думка: закохані не можуть одружитися через загрозу солдатчини та бідність нареченого.
- Жанр: сентиментально- реалістична повість.

Проблематика:

• батьки і діти;

соціальна нерівність;

життя і смерть;

пошуки щастя.

Пейзажний опис

«Тільки що зірочки засяяли у Бога милосердного на небесах, тільки що розсвітились; та й то не зовсім ясно, а неначе скрізь серпанок... Соловейко стих біля своєї самочки, щоб виспалася хорошенько, не жахаючись; вітерець заснув, і гілочки по садкам, дрімаючи, ледве-ледве колишуться; тільки й чути, що через греблю на лотоках водиця цідиться і мов хто нищечком казку каже, що так і дрімається, а то усюди тихесенько... Аж ось — недовго: зірочка покотилась... далі друга... третя — і поховались у синьому небі, мов у море канули; а прощаючись з землею, трошки сплакнули... от від їх слізоньок пала роса на землю. Канула її капелька, зашелестіла — і прокинувся вітерець, та й поколихав тихенько гілочки по садкам та по ліскам... Так усе ж то гарно, так гарно, що розказати не можна, а на душі весело!»

Вправа «Обмін думками»:

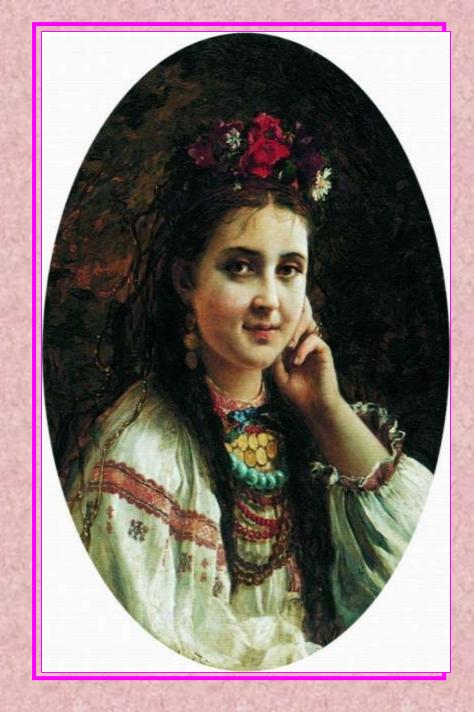
- Що свідчить про те, що Маруся головна героїня повісті?
- Якою постає перед нами головна героїня?
- Які цитатні характеристики головної героїні нам подає автор?

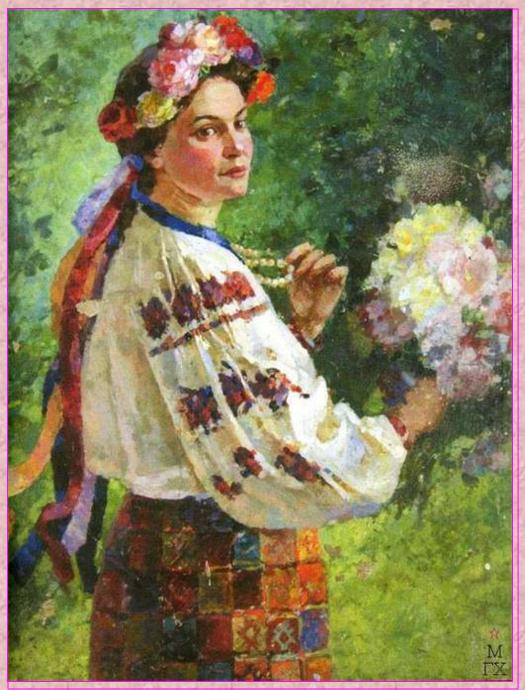
• «Та що ж то за дівка була! Висока, прямесенька, як стрілочка, чорнявенька, очиці, як тернові ягідки, бровоньки, як на шнурочку, личком червона, як панська рожа, що у саду цвіте...»

• «Коли було заговорить, то усе так звичайно, розумно, так неначе сопілочка заграє стиха, що тільки б її й слухав; а як усміхнеться та очицями поведе, а сама зачервоніється, так от неначе шовковою хусточкою обітреть смажнії уста. »

«Сорочка на ній біленька, тоненька, сама пряла і пишнії рукава сама вишивала червоними нитками.>>

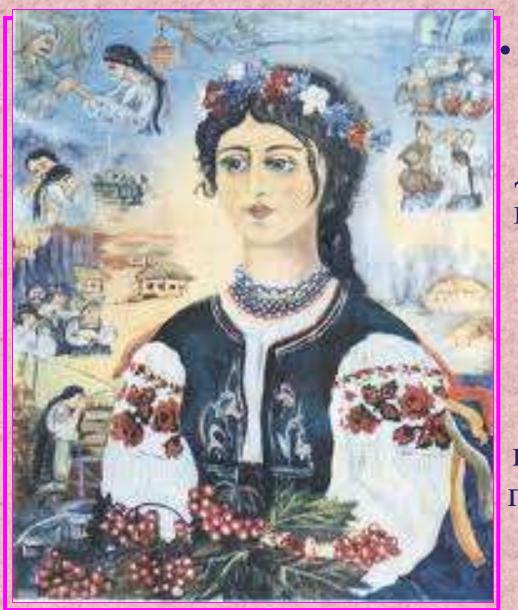

• «Коси у неї як смоль чорнії та довгі-довгі, аж за коліно; у празник або хоч і в недільку так гарно їх повбира, дрібушки за дрібушку та все сама собі запліта; та як покладе їх на голову, поверх скиндячок вінком, та заквітча квітками, кінці у ленти аж геть пороспуска; усі груди так і обнизані добрим намистом з червонцями, так що разків двадцять буде, коли й не більш»

«От така як вийде, то що і твоя панночка! Іде, як павичка, не дуже по усім усюдам розгляда, а тільки дивиться під ноги. Коли з старшим себе зострілась, зараз низенько вклонилась та й каже: "Здрастуйте, дядюшка!" або: "Здорові, тітусю!"

Вона була аж занадто скромна і сором'язлива: не ходила гуляти з дівчатами ні на вулицю, ні на вечорниці й іншим не радила ходити: «Лучче я, каже, на те місце, упоравшись... ранше устану, заміню твою старість: обідати наварю і батькові в поле понесу. А на вулиці що я забула? Іграшки та пустота...»

ВАСИЛЬ

«Старшим боярином був з города парубок, свитник Василь. Хлопець гарний, русявий, чисто підголений; чуб чепурний, уси козацькі, очі веселенькі, як зірочки; на виду рум'яний, моторний, звичайний;...»

 Ідеал – це зразок (норма, прояв ідеального), згідно з яким людина визначає свою поведінку та способи життя за конкретних обставин

Моральні цінності

- Цінності це те, що особливо важливе для людини. Їх усвідомлення та реалізація дають їй можливість сформуватися як особистість та відчути задоволення від праці.
- Моральні цінності служать ідеалом для всіх людей. А для українців – це:
- Рідна земля Батьківщина;
- Працелюбність;
- Гостинність;
- Доброзичливість;
- Милосердя та безкорисливість.

Творча лабораторія "Спільний проєкт":

• Скласти характеристику образу Марусі.

• Скласти характеристику образу Василя.

Народні звичаї та обряди в повісті

Лист Т. Шевченка до Г. Квітки – Основ'яненка:

« Тілько й рідні, що ви дні... Не цурайтеся ж, любіть мене так, як я вас люблю, не бачивши вас зроду. Вас не бачив, а вашу душу, ваше серце так бачу, як, може, ніхто на всім світі.

19 лютого 1841 р. С.-Петербург

Олесь Гончар:

"У стильових пошуках Квітка-Основ'яненко як автор сентиментально-реалістичних повістей звертався до народно-пісенної лірики, що сприяло їх лірично-емоціональному забарвленню і на багато десятиліть визначило характерний ліризований стиль української прози"

Метод "Мікрофон"

- Чи можливе таке кохання в нашому сучасному житті?
- Чи зустрічали ви схожі ситуації серед своїх друзів і знайомих?
- Чому навчає нас дана історія?
- Тож який моральний та естетичний ідеал дівчини 19 століття?

Метод "Мікрофон"

- Вірить в Бога, богобоязлива.
- Дотримується моральних законів суспільства.
- Скромна, вихована.
- Трудолюбива.
- Зовні приваблива та внутрішньо красива.
- Здатна на глибокі та щирі почуття.

Домашне завдання:

